

"A KISZ-SZOBA KOMPROMITTALÓJA LEHET SZERVEZETÜNKNEK"

A Most közreadandó dokumentumokra a tavalyi sztrájk során bukkantunk abban a szobában, amely még akkor is a KISZ számára volt fenntartva, mikor már Kari KISZ-életéről jödeje nem beszélhettünk. (Azóta szerencsére maga a KISZ is megszűnt. A szoba most tanári szoba.

Megtalálásuk talán ugyanazon véletlennek a szeszélye, mely megmentette ezen iratokat is a selejtezésektől. Főképp 1958-as dossziékat találtunk, s bennük a kor meghatározó műfajában írt anyagokat: ülések beszámolóit, jegyzőkönyveit. Ezekből válogatva talán könnyebben elképzelhető a 30-31 évvel ezelőtti egyetemi légkör, s talán ezen keresztül is morzsányi adalékot szolgáltatathatunk ahhoz, hogy 1956 után a diktatúra miként próbált "középszinten" is maszkot cserélni, csakhogy a "kommunizmus kisértete" tovább űzhesse agyrontsoló munkáját.

A válogatást három részre osztottuk, aszerint, hogy a közölt részletek az MSZMP kari pártalapszervezetére (I.), a KISZ-re (II.), vagy a felvételekre (III.) vonatkoznak.

-r-n

I ...

IX. 24-i taggyűlés beszámolója

"Történelmi idők." "Történelmi napok." "Történelmi jelentőségű események." Mindenkor gyanús, hogy nemcsak publicisztikai frázisok-e ezek a kifejezések, ha a kortárs használja őket saját korának jellemzésére. Nyugodt tárgyilagossággal állíthatjuk, hogy mi felette állunk ennek a gyanúnak, bizvást használhatjuk ezeket a kifejezéseket saját korunkra alkalmazva. Azt már régóta és jogosan mondjuk, hogy történelmi időköt élünk. A szocialista tábor kialakulásának szemtanúi, győzelmeinek részesei vagyunk. Ez a forradalmi nagy korszak már visszavonhatatlanul a történelemé. A túlzás veszélye akkor állhat fenn inkább, ha egy-egy nap, egy-egy esemény mellé illesztjük oda a történelmi jelzőt. Volna azonban valaki, aki napjainktól megvonná ezt a jelzőt? Hiszen az utókor is megadja azt majd, ez egészen bizonyos. Az ember felröpítette első rakétáját a holdra. Ez az egész emberiség világtörténelmi jelentőségű sikere. Nem véletlen azonban, hogy a két táborra szakadt földi világ melyik feléről röppent fel merész célja felé, biztos pályájára a rakéta. A mi eredményük ez. Mondhatjuk így többes számban, hiszen mi is magunkénak érezzük ezt a technikai csodát. És Hruscsov elvtárs is olyan onzetlen volt, hogy az egész szocialista tábor sikerének tulajdonította a holdrakétát. Tudjuk persze, hogy az érdem a SzU-é, a szovjet tudósoké, munkásoké. A siker, a büszkeség azonban közös. A SzU technikai eredményei meghódítják a világot. A tudósok már új problémák megoldásán törik fejüket, naprendszeri méretekben gondolkodnak. Ugyanakkor itt nálunk a földön korántsem minden rendben. Rendezetlen politikai, gazdasági problémák gondja mellett a minden eddiginél pusztítóbb háború lehetősége még mindig nem szűnt meg. A SzU azonban nemcsak a világűr meghódításában, hanem az emberiség békéjének megteremtésén is nagy sikerrel munkálkodik. Holdrakétái horderejű volt a

SzU-nak az ENSZ-ben előterjesztett minapi javaslata az általános leszerelésről. Katona és fegyver nélküli föld: még merészebb elképzelés, mint a világru meghódítása, de talán sokkal hasznosabb is. Ha a holdrakéta a SzU kibontakozó tudományos és technikai fölényének a jele, úgy ez a javaslat és általában a SzU külpolitikája, Hruscsov elvtárs amerikai útja, a SzU diplomáciai, politikai fölényét jelenti. Azért olyan lenyűgöző ez a fölény, mert mögötte a marxizmus-leninizmus megvalósuló eszméi, az épülő magasabbrendű szocialista, kommunista társadalom erkölcsi fölénye, a szocialista tábor egységes ereje van. Az egyre inkább sarokba szoruló imperialisták hiába vadásznak ennek a társadalmi rendnek, ennek a tábornak gyengéire. Reménytelen fáradozásuk. Hiába próbálták zavarba hozni Hruscsov elvtársat egyes amerikai újságírók a "magyar ügyre" vonatkozó kérdéseikkel. A provokációt nyugodt fölényel verhetette vissza Hruscsov. Mi magyarok tudjuk, hogy magabiztossága e téren is jogos. Hazánk az ellenforradalom óta hallatlan eredményeket ért el. Az eredmények számbavételére és a további feladatok kitűzésére készül most pártunk. A VII. Kongresszusra való előkészületek - még ha talán az egyetemen, karunkon nem is érezhető ez - mozgásba hozták az ország politikai, társadalmi és gazdasági életét. A pártszervezetek a választásokra készülődvén a taggyűléseken jó gazda módjára megvizsgálják saját területüknek a szocializmus építésében elért sikereit, vitatkoznak a problémákról, a hiányosságokról, a hibákról, határozatokat hoznak a feladatok elvégzésére.

J e g y z ő k ö n y v

készült a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar MSZMP alapszervezetének taggyűlésén, 1958. október 16-án.

Katona Péter titkár beszámolója:

A munkatervnek és a vb. utasításának megfelelően a beszámoló tájékoztat a választásokkal kapcsolatos feladatokról és az alapszervezet választási munkájáról.

A K.V. levelében ki van hangsúlyozva, hogy minden kommunista köteles résztvenni a választási munkákban. Oda kell hatni, hogy a Hazafias Népfront jelöltjeire szavazzanak a dolgozók, az ifjúság. Nyilvánvaló, hogy a Hazafias Népfront jelöltjeire szavazó kommunisták, pártunk tagjai, ismerik eredményeinket, tudjuk az eredmények okát, össze tudjuk hasonlítani a jelent és a múltat, tapasztalhatjuk a különbséget. A nép felemelkedésének előfeltétele a szocializmus igenlése. De ez nem mindenki előtt nyilvánvaló. Figyelembe véve a kar helyzetét meg kell állapítani, hogy a kar szavazóinak többsége nem tudja saját tapasztalata alapján szembeállítani az őri Magyarországot és a nép államát. Sok esetben nem is tudják értékelni mit jelent számukra a szocializmus. Az ellenforradalom megzavarta a fejeket, nyomot hagyott a hallgatók és dolgozók tudatában. El kell mondani újra, hogy mit jelent, hogy a gyár, a föld a dolgozóké lett. Ebben pedig döntő szerepe van a kommunista pártnak. Közismert dolog, hogy Magyarország a 3 millió koldus országa volt. A 29-30-as években 7-800 ezerre emelkedett a munkanélküliek száma. Az évi átlagkereset 681 pengő, a mezőgazdasági dolgozóknak évente 200-240 napon keresztül volt munkájuk. Az ipari és bankmonopóliumok vezetői évente többszáz ezer pengőt kerestek. Jól kerestek a földbirtokosok is. Ma nincs munkanélküli, aki dolgozik megbecsülik. Magasfokú a társadalombiztosítás. Az egyéb juttatások is jelentősen növelik a

munkabért. A földreform következtében 612 ezer paraszti földet kapott. Mindezeket el kell mondani a választóknak, a hallgatóknak, akik saját maguk nem tapasztalták ezt a különbséget. Beszélni kell a nehéz munkakörülményekről, amely jellemző volt a horthy-Magyarországra. Rá kell mutatni, hogy ma már egészen más a helyzet.

Elsősorban a művelődés problémái érintik a kar választóit. Ezzel kapcsolatban fel kell használni a statisztikai adatokat, amelyek bizonyítják, hogy a művelődés ma már az egész nép ügye lett. 1938-ban 33 ezren végezték el a 8 osztálynak megfelelő iskolát, 1957-ben pedig 100 ezren. A középiskolák és egyetemek hallgatóinak száma háromszoros. A középiskolák és főiskolák, egyetemek hallgatóinak szociális összetétele is jelentős változást mutat. Az egyetemi hallgatóknak 1938-ban 3 %-a volt munkás, paraszti származású. 1957-ben 55 %-a. Ebben a tanévben az I. éves hallgatók 53 %-a munkás, paraszti származású. A gyűléseken beszélni kell azokról az eredményekről, amelyek az ellenforradalom leverése óta vannak. Be kell bizonyítani, hogy nem igaz az a tétel, mely szerint a dolgozók hite megrendült a szocializmusban. További előrehaladásunk biztosítva van. Az ellenség elleni harc erősítése mellett erősíteni kell a szocialista demokráciát. A 3 éves terv jelentős lépés a gazdasági életben. Beszélni kell a kulturális forradalom következetes véghezviteléről, a kulturális irányelvekről. Meg kell mondani, hogy mindez azért lehetséges, mert hazánkban népi hatalom van. A szocialista demokrácia teremti meg a tömegek számára a beleszólást a közügyek intézésébe. A dolgozók maguk jelölik képviselőiket a legfelsőbb állami szervekbe és a helyi államhatalmi szervekbe is. Ezeket beszámoltatja a munkáról és vissza is hívhatja. 1939-ben a lakosság 30,4 %-a, 1953-ban 67,5 %-a szavazhatott. Össze kell hasonlítani a mai országgyűlést a horthy-Magyarország országgyűlésével. A 44-es országgyűlés felsőházában a magyar népet a következők képviselték: 82 földbirtokos, 18 gyáros, 45 főtisztviselő, 12 katonatiszt, 19 pap és 16 kulák. A Magyar Népköztársaság országgyűlése a következőképpen néz ki: munkás 43,6 %, paraszti 33,3 %, értelmiségi 23,1 %. Az USA-ban egyetlen munkás sincs. A szenátus jelenlegi összetétele: 3 % nagytőkés, bankár, 21 % nagybirtokos, a többi jogtanácsos stb. Angliában ma is áll a Lordok Háza. A Dél-afrikai Unióban a lakosság 45 %-át kitevő négeknek csak egy tartományban van választási joguk, de csak fehér embert választhatnak.

A Tanárképző Tanács legfőbb problémái

Az egyetemen folyó tanárképzés célja a marxizmus-leninizmus elvi talaján szilárdan álló, azt a gyakorlatban is töretlenül megvalósítani tudó és akaró, szaktárgyaiban alaposan járatos, hivatástudattól áthatott középiskolai és általános iskolai tanárok képzése.

Világnézeti nevelés

A Tanárképző Tanács megállapítja, hogy az egyetemről jelenleg kikerülő hallgatók világnézete sem nem idealista, sem nem materialista, hanem a kettőnek valami keveréke. A cél az, hogy materialista világnézettel pedagógusokat neveljünk.

A tanárjelöltek eredményes világnézeti nevelése érdekében szakítanunk kell a korábban gyakran felmerülő szemlélettel, hogy a világnézeti nevelés kizárólag a filozófiai és a politikai gazdaságtani meg a neveléstudományi tanszék feladata. Ugyancsak helytelen tünetként mutatkozott meg az a helytelen felfogás is, amely a világnézeti nevelést a fenti intézetek mellett a Párt és az ifjúsági szervezet feladatának tekintette. El kell érniünk, hogy hallgatóink világnézeti nevelésében valamennyi tanszékünk résztvegyen és ifjúságunkat egységes világnézeti nevelői hatások ériék. Ezért fokoznunk kell oktatóink felelősségtudatát e téren végzendő munkájukat illetőleg is.

Néhány szó a KISZ-szobáról

Néhány hete rendeztük be KISZ-szobánkat, azzal a céllal, hogy egyrészt a KISZ-tagságnak egy állandó helyiséget biztosítsunk, ahol eltöltheti szabad idejét; másrészt, hogy ezáltal szorosabbra fűzzük kapcsolatainkat a tagságon kívüliekkel. Mind a KISZ-szoba berendezése, mind a vele kapcsolatos célkitűzések helyesek és dicséretre méltók voltak. Annál sajnálatosabb, hogy ezek ellenére is a KISZ-szobához fűzött remények egyáltalán nem váltak valóra, sőt - ha a helyzet továbbra is így marad - a KISZ-szoba rövid időn belül legnagyobb kompromittálójává lehet szervezetünknek. A tagság és a kívülállók túlnyomó többsége jelenleg ellenszenvvel viseltetik a KISZ-szoba iránt, és ezt jogosan is teszi. Ez az egyik, egyelőre a legfontosabb vélemény a KISZ-szobáról. A másik: hat másodéves lány már bejelentette, hogy ilyen körülmények közt nem hajlandó ügyeletet teljesíteni, és ezt szintén jogosan tették.

A baj ott kezdődött, hogy már kezdettől fogva kialakult egy "törzsgárda". Ez önmagában még nem baj. Örülünk, hogy olyanok is vannak, akik különösen jól érzik magukat itt, és gyakran eljárnak a KISZ-szobába. Hangsúlyozom, nem ez ellen van kifogásunk. A baj abban van, hogy ez (a kívülállók körében "KISZ-szobatöltelékeknek", "KISZ-arisztokráciának" nevezett csoport) a KISZ-szobában tanúsított viselkedésével szöszterint értelemben véve elriasztja a KISZ-szoba látogatásától azokat, akik szintén be szeretnének jönni ide, és jól szeretnék érezni magukat.

Érdekes megfigyelést tettem tegnap délután, öt óra körül. Az egyik színdarab szereplőgárdája próbára készült, és a KISZ-szobában nagy hangon vitatkozni kezdett arról, legyen-e próba, vagy sem. Végre elvonultak, és távozásukat a bentlévők részéről jóleső sóhaj követte. A szobában csönd lett, és egyre másra kezdtek bejönni olyanok, akik közül sokat először láttam itt. Néhány perc alatt öt-hatan bejöttek, olvasni kezdtek, vagy csöndben beszélgettek. Senki nem zavarta a másikat, és mindenki jól érezte magát. Nagyon elgondolkasztató volt az éles ellentét a nagyhangú beszéd alatti kínos, nyomasztó hangulat, és a halk beszélgetés alatti kellemes hangulat között. Elgondolkasztató volt az is, hogy vajon miért éppen akkor jött be sok - a KISZ-szobában ritkábban látott - hallgató, amikor a színjátások kivonultak.

A legkevésbé sem akarok megsérteni senkit, főleg a színjátésgárdát nem, amely a maga területén hasznos és fontos munkát végez, amelyért köszönettel is tartozunk nekik. De azt is be kell látni mindenkinek, hogy a KISZ-szoba nem csak a vezetőségé és nem csak a színjátézőké, hanem minden bölcsészhallgatóé! Ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha minden hallgató kellemesen érezheti magát itt. Azt sohasem mondtuk, hogy tanulószobát rendezünk be a KISZ-szobában, de azt sem, hogy hangversenytermet! Dominózni, sakkozni, újságot olvasni, beszélgetni halkan is lehet, úgy, hogy azzal másokat ne zavarjunk. Ez tehát a kérésem mindazokhoz, akiket közvetlenül érint: csendesebben viselkedjenek a KISZ-szobában. Ismételten hangsúlyozom, nem a látogatás, és sűrű látogatás ellen van kifogás, hanem a hangoskodás ellen.

Sajnos, KISZ-szobánknak már eddig is nagyon rossz híre van a hallgatóság előtt. Ezt a rossz véleményt kell megváltoztatni úgy, hogy mindenki jól érezze magát nálunk. Ha ezt nem sikerül megvalósítani, és marad a jelenlegi helyzet, vagy még tovább is romlik, akkor ez idővel az egész KISZ-szervezetre rossz fényt vet. Márpedig szervezetünk tekintélye és jóhíre nagyon sokat ér. Sokkal többet ér még a KISZ-szobánál is!

Szeged, 1958. október 25.

Vörös László

A Bölcsészettudományi Kar KISZ szervezetének jelentés

1. A Kar világnézeti helyzete távolról sem mondható egységesnek. Három - aránylag élesen elkülönülő - részt lehet megkülönböztetni. A választási előkészületek és ezen jelentés előkészítése során végzett egyéni elbeszélgetések alapján a hallgatóság világnézeti helyzetét a lehető legpontosabban sikerült felmérni, úgyhogy a következőkben közölt adatok híven tükrözik a jelenlegi állapotot. Első csoportba tartozik a Kar hallgatóinak az a része, amely tudatosan - ha nem is teljes egészében kiforrott marxista-leninista alapokon állva - aktívan támogatja és helyesli rendszerünket. Ezeknek száma az új elsőévesekkel jelentősen megnövekedett, s ma a hallgatóság 40 %-át teszik ki. Magát az aktív részt elemezve származás szerint a következő arányokat kapjuk: az aktív, politikailag megbízható rész 42 %-át munkás származású hallgatók teszik ki, 22 % paraszt, 20 % alkalmazott, 10 % egyéb, 6 % értelmiség. A statisztikát vizsgálva több fontos következtetést vonhatunk le. Mindenekelőtt azt, hogy a munkás származású hallgatók nagy többsége az egyetemen sem tagadja meg a szülői házban belenevelt világnézetet. Annál meglepőbb a parasztszármazású hallgatók nagy részének passzivitása. Ennek legfontosabb, mondhatni azt is, hogy egyedüli lényeges oka a vallásosság. Az 1956 előtti - sok esetben hibás - parasztpolitika hatása már csak 3-4 hallgatónál nyilvánul meg abban, hogy ezzel érvelnek politikai passzivitásuk mellett. Ellenséges hangot még így sem vált ki belőlük ez a hatás, és mindössze idő kérdése, hogy az 1956 óta helyes irányba haladó parasztpolitika hatására feladják elzárkózásukat. Annál bonyolultabb a vallás kérdése. (Ez egyébként minden származási kategóriára vonatkozik, s később részletesebben is szó lesz róla). Az a tény, hogy ma még a falusi lakosság körében mély gyökerei vannak a vallásosságnak, az egyetemen a parasztszármazású hallgatók nagy részének vallásosságában érezteti hatását. De itt élesen el kell választani a fiú és lányhallgatókat.

A fiúk között - és ez vonatkozik minden kategóriára - elvétve sem akad vallásos hallgató. Ezzel szemben a lányoknak kb. 80 %-a rendszeresen jár templomba. Ahhoz hosszabb idő kell, amíg pontosan fel tudjuk mérni, ki bigott vallásos és ki nem, hányan vannak, akik már meginogtak, továbbá azt, hogy a vallásosság hány hallgatót készítet passzivitásra, elzárkózásra és hányat ellenzéki magatartásra. Mindennek felméréséhez hosszabb idő kell, annál is inkább, mert a hallgatók ebben a kérdésben túlzottan óvatosak. Annyit azonban már most is meg lehet állapítani, hogy ha nagyon lassan és fokozatosan is, de tért hódít a materialista világnézet. (...)

A hallgatók 10 %-át teszik ki azok, akik burkoltan, sőt olykor nyíltan is ellenzéki álláspontot képviselnek. Nagyjából két elkülönülő nézetet figyelhetünk meg közöttük. Egyik részükben tovább él az az ellenforradalom előtti divatos nézet, amely szerint a szocializmus és a proletárdiktatúra elvileg helyes, gyakorlati megvalósításuk azonban helytelen. Ezek a hallgatók az ellenforradalom előtti hibákra építik érveiket, azokat alkalmazzák a mai viszonyokra. Dogmatikusan, a gyakorlattól elszigetelten értelmezik a tudományos szocializmus tanait. Pontos megfigyelések eredményeként állíthatjuk, hogy nézeteik még a passzív körében sem keltenek visszhangot, sőt a politikai élet egyre jobbá válása folytán mindinkább talajukat veszítik. Ezt különösen akkor lehet megfigyelni, ha a jelenlegi helyzetet a félév előttivel összehasonlítjuk. Nézeteiket ma már csupán a diákszállóban, szobán belüli viták alkalmával hangoztatják.

Tapasztalatunk az, hogy ezekkel a hallgatókkal szemben legjobb nevelési módszer éppen az ilyen szobán belüli vitatkozás, ahol kommunista világnézetű hallgatók hatására - ha szintén lassan és fokozatosan is -, de megváltoztatják álláspontjukat.

Sokkal bonyolultabb, nehezebben megismerhető, és az ellenük folytatott harc tekintetében is számottevő a másik irányzat, amit elsősorban a fiatal írók és költők képviselnek karunkon, illetve ezeknek egy része. Az említett hallgatók hetenként ún. felolvasóestet tartnak, kommunista professzor, tanácsadók és kritikusok mellett. Nívó szempontjából összetételük az, hogy van köztük 3-4 jobb költő, a többi - kb. 30 hallgató - fűzfapoéta. A legnagyobb baj az, hogy éppen a jobb költők között vannak azok, akik politikailag a megbízhatatlanok, és így hatásuk kiterjed az egészen gyenge költőkre is, akik sokszor fenntartás nélkül tisztelik őket, mint jobb költőket. Az említett jobb költők körében egy egyveleg irányzat uralkodik, amelyben megtalálható a nyugati burzsoá kultúra imádata, a szocialista kultúra lenézése, a népi írók irányzatának védelme, sőt még antiszemitizmus is. Említettem, hogy ez az írócsoport pártirányítás mellett működik. A KISZ szervezet azonban úgy látja, hogy az eddigi eredmények ezen a téren egyáltalán nem kielégítőek. A továbbiakban segítséget akarunk nyújtani a pártszervezetnek az írócsoport irányításában. Egyelőre nincs kialakult és meghatározott módszerünk, úgy látjuk, hogy itt a felsőbb párt és KISZ-szervek segítségét is igénybe kell vennünk, annál is inkább, mert, ha nem lépünk fel kellő időben és kellő módszerrel, ezek a nézetek szélesebb körben is elterjedhetnek.

A Kar erkölcsi állapota jónak mondható. Kirívó eset egy alkalommal sem történt. Nyugodtan mondhatjuk, hogy erkölcsi szempontból jelenleg a kar minden hallgatója megfelel a nevelői elvárásnak. Magatartás szempontjából csak egy-két esetben tapasztaltunk kezdődő huliganizmust - ami főleg öltözködésben és kifejezésmódban nyilvánult meg -, ezek azonban még csíráiban elhaltak, mivel követőre nem akadtak.

2. A pártszervezettel való kapcsolat kielégítőnek mondható. Minden fontos politikai és kulturális rendezvény megszervezése előtt tájékoztatjuk a pártszervezetet a tartalmi, formai és technikai lebonyolításról, tanácsokat és véleményt kérünk. Sok ilyen rendezvényre magától a pártszervezettől kérünk előadókat, megfigyelőket. Munkatervünket véleményezés, tanácsadás céljából bemutatjuk a pártszervezet vezetőségének. Kértük a párttag oktatókat rendszeres diákszállóbeli látogatásra is.

3. A Kar tanulmányi átlaga az elmúlt félévben 4,37 volt. A KISZ-tagság átlaga kb. megegyezett a kari átlaggal. Ennek oka abban van, hogy tanulás szempontjából mindenki maximálisan igyekszik nyújtani (ami az ösztöndíj-rendszernek tulajdonítható) és nyújt is a legtöbb esetben. Egy lényeges különbség azonban tapasztalható: a bukottak, utóvizsgázók között kevés a KISZ-tag. Az utóbbi félévben csak egy KISZ-tag kényszerült utóvizsgára.

Tanulmányi téren az utóbbi időben egy feltűnő jelenséget lehet megfigyelni: a hallgatókból hiányzik a tudásszomj, ami feltétlenül szükséges ahhoz, hogy kitűnő vagy jelesrendű tanulók legyenek, azt megtanulják, de ezen túlmenően, elmélyült szaktanulmányokat nem folytatnak. Kitűnő és jelesrendű hallgatóink között sokan vannak olyanok, akiknek képességei jóval meghaladják azt a szintet, ami a jelesrendűséghez kell. Ennek ellenére képességeiket nem használják fel további - a kötelező anyagon felüli - tanulásra. Ennek oka

az, az utóbbi időben egyre jobban elterjedő nézet, amit így fogalmaznak meg: azért erőltessem meg magam, azért tanuljak többet, hogy végül egy általános iskolában tanítsam mindazt! Hallgatóink nagy része jelenleg nem látja értelmét a túlzott mértékű tanulásnak, mondván, hogy egyforma fizetést kap, akár elégséges, akár kitűnő az eredménye. Ez a nézet annál is károsabb, mert egyre jobban elterjed. Altaában a kiváló tanulók esetében két szélsőség van: egyik az, hogy csak tanulással foglalkoznak (Népköztársasági ösztöndíjasok), mindenféle politikai és más jellegű megmozdulástól távolmaradnak, teljesen elszigetelődnek a hallgatóságtól és csak saját tanulmányaiknak élnek. Másik az, hogy a kiváló adottságokkal rendelkező hallgatók annyi időt fordítanak mozgalmi, KISZ munkára, hogy komolyabb, elmélyültebb tanulmányi és kutatómunkát végezni nem képesek, csak annyit, hogy ezzel kitűnő vagy jelesrendű eredményeket biztosítani tudják. Olyan kiváló hallgatónk jelenleg egy sincs, aki a két szélsőség között állana.

III.

A felvételekkel kapcsolatos feladatink (részletek)

- Azonos pontszám esetén minden esetben előnyben kell részesíteni a munkás-paraszt szülők gyermekeit, a politikailag aktív, tehát társadalmi tevékenységét ténylegesen végző fiatalokat. Egyes esetekben a politikailag szilárdabb, vagy pl. párttag szülők gyermekeit még kisebb pontszám esetén is felvételre kell javasolni. Rendkívül fontos, hogy a munkásmozgalmi múlttal rendelkező szülők gyermeke felvételt nyerjen.

- A vizsgabizottságban résztvevő párttagok és KISZ-tagok ügyeljenek arra, hogy a közepes vagy jó érettségivel jelentkező és a vizsgán kisebb pontszámot elérő, de osztályhelyzete és politikai beállítottsága folytán számunkra fontos tanulók helyzetét megkönnyítsék - még a kisebb mértékű pontszámnövelés eszközeivel is. Természetesen ez nem jelenti a szakmai igény túlságos csökkentését. A felvételi munka súlypontja a vizsgabizottságokon van.

- A vizsga és a felvételi bizottságok összetételét a pártalapszervezetek és a KISZ június 8-ig döntsék el, mivel a nyári ösztöndíjat június 9-én beszélik meg az állami vezetéssel. A bizottságokra vonatkozó személyi javaslatokat terjesszék a dékán elé. A bizottságokban biztosítani kell a párttagok túlsúlyát, de pártonkívüli lehetőleg mindenütt vegyen részt a bizottságokban. Nagyon fontos a vizsgabizottságok jó összetétele. Különösen vonatkozik ez a TTK-ra.

- Minden eszközzel meg kell akadályozni az érdemtelen közbenjárásokat, protekciónkat. Kizárólag a városi PB, az egyetemi PB és az egyetemi, vagy városi KISZ beleegyezésével, javaslatával lehet valakit előnyben részesíteni, illetve támogatni.

A Tudományegyetemi Párt VB 1958. június 3-án tartott ülésének megállapításai és határozatai a felvételi munkával kapcsolatosan:

Ezt ember megbízólevele (előtérbe gyűjtés):

V. Ildikó: Kecskeméten kapta. Ismerőse egy vezető KISZ-funkcionárius. Két nappal előtte nyomták a kezébe. KISZ-munkát alig végzett. A visszaélés nyilvánvaló.

F. Zsuzsanna: A megbízólevelet XIX. kerületi KISZ-bizottság állította ki (?), de MSZMP pecséttel van ellátva. Tulajdonosa nem tudott választ adni arra, hogy hogyan és miért kapta.

Felháborító, amit a bicskei gimnáziumban csináltak: K. Judit az oltani ref. felkészítő lánya (1959. óta KISZ-tag) a felvételi bizottság előtt bevallotta, hogy hisz Istenben, sőt rendszeresen jár templomban és úrvacsorát vesz. Mindezt természetesen nyilvánosság előtt, mindenki tudtával. Ilyen körülmények között iskolai KISZ szervező felkárnak választották. Az ottani viszonyra jellemző, hogy a KISZ-bizottság, az iskola mellette ajánlotta, elbűvölt a léve ideálistá beállítottóságáról.

(Pálton nével)

S. Erzsébet: Jó fellépésű, értelmes lány. Felkészültségén az iskola hibája látszik. (Kiváló tanuló) Családja munkásmozgalmi hagyományokkal rendelkezik (verselőklub, direktoriumi tagok). Tagja volt az iskolai atheista-körnek.

E. Lajos: Szimpatikus fellépésű gyerek. Magyarból végtelenül gyengén szerepelt (a Csongor és Tündét eposznak tartja, Batsányiról semmit nem tud). KISZ megbízóleveles.

M. József: Jó fellépésű, intelligens, jól felkészült. A kollégiumi években a kollégiumi tanács aktív tagja volt. Világnézete szilárdan materialista, egész viselkedésén látszik, hogy ez nem póz nála, hanem meggyőződése.

S. Boldizsár: KISZ megbízólevéllel jött. Középkorú korában kollégista volt. Marxista meggyőződésű gyerek, akinek aktivitására számítani lehet.

H. Anna: Parasztszülők gyermeke, román nemzetiségű. Jó felkészültségű, szerény fellépésű. A család materialista, apja egy ideig párttitkár volt.

Dr. Öveges Lászlóné: Azért jött egyetemre, mert "megúnt orvosfeleség lenni". Nagypapjának 150 hold földje volt. Apja ügyvéd. Véleményünk szerint az egyetemi helyeket nem az ilyen jómódjukat megúnt embereknek kell elfoglalni.

M. Miklós: Mindket nyelvből jól felkészült. Kimondottan nyelvész érdeklődésű, aki választott szakjain kívül német, spanyol, esperantó és londoni nyelvvél is foglalkozik.

E. Anikó: Az a típus, aki szemforgatásával és szájrángatásaival akar környezetére hatni és tárgyi tudását pótolni.

(1961)

H. éva: I. éves magyar-orosz szakos, szülei párttagok. A mozgalmi életnek már általános iskolás kora óta aktív tagja. A középiskolában osztálytitkár és az Ifjú Gárda vezetője volt. Igen aktív KISZ-munkát végzett, de a tanulásból is kivette részét.

A felvételi vizsgán is jól szerepelt, 18,5 pontot ért el. Alapszervezetében, mint KISZ csoportvezető dolgozik. A csoport tagjai szeretik. Kissé ideges ember, de jóindulatú és mindig segítőkész. A közösség megbecsüli higgadt, tárgyilagos ítéletei miatt. Világnézete materialista, ezt családi körülményei is nagy mértékben elősegítették.

(1964)

G. József I. éves magyar-orosz szakos hallgató: Középiskolai tanulmányait jeles eredménnyel végezte. Utána az ELTE magyar-latin szakára jelentkezett. A latin felvételi vizsga sikertelensége miatt utasították, hogy egyetemünkön orosz szakkal próbálkozzék.

(1964)